

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 23 september 2014

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 46.048/II/N
[...]

[...]

Mijnheer de Burgemeester,

Ter zitting van 19 september 2014 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in haar Nederlandse afdeling (NA) een klacht ingediend omwille van het feit dat de wegwijzers in de Kauwereelstraat in de deelgemeente Sint-Joris-Weert nog steeds, niettegenstaande het advies nr. 45.029 van de NA van 21 juni 2013, de Franstalige benaming “Grez-Doiceau” vermelden i.p.v. de Nederlandstalige benaming “Graven”. Ook op de gedenkplaat van de Oud-strijders op het gemeentelijk kerkhof van de deelgemeente Blanden staat volgens de klager nog steeds de Franstalige afkorting C.R.A.B. i.p.v. de Nederlandstalige afkorting R.C.B.L. (Recruteringscenta van het Belgisch Leger).

*
* *

In antwoord op de gevraagde inlichtingen deelde u aan de VCT mee:

- De wegwijzers in de Kauwereelstraat zijn ondertussen weggenomen en zullen vervangen worden door wegwijzers met de Nederlandstalige benaming “Nethen”;
- Het verwijderen van de Franstalige tekst en het aanbrengen van de Nederlandstalige tekst op de gedenkplaat blijkt specialistenwerk te zijn. Na de ontvangst van de vereiste prijsoffertes zal het nodige worden gedaan.

*
* *

In haar advies 45.029 van 21 juni 2013 stelde de NA het volgende:

“Wat het eerste punt van de klacht betreft stelt de NA vast, zoals blijkt uit wat volgt, dat er een officiële Nederlandstalige benaming bestaat voor de gemeente Grez-Doiceau, nl. Graven.

De rechtsgrond voor het bepalen van de namen van de gemeenten is gelegen in de wet van 30 december 1975 (B.S. 23-1-1976) houdende :

1° bekrachtiging van koninklijke besluiten genomen in uitvoering van de wet van 23 juli 1971 betreffende de samenvoeging van gemeenten en de wijziging van hun grenzen (beter gekend als de fusies van gemeenten in de jaren '70) en

2° afschaffing van de randfederaties opgericht door de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten.

De Raad van State heeft dit duidelijk gesteld in zijn advies van 30 januari 2007 over een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de schrijfwijze van de namen van gemeenten. De Vlaamse Regering wenste toen nog slechts één naam – de Nederlandse – te behouden voor de Vlaamse gemeenten, waarvan een veertigtal ook een officiële Franse naam (vertaling) hebben (bv. Aalst-Alost, Antwerpen-Anvers, Veurne-Furnes, Galmaarden-Gammerages).

In dit advies betwist de Raad van State de bevoegdheid van de Vlaamse Regering om, in uitvoering van het Vlaamse gemeentedecreet van 15 juli 2005 (dat bepaalt dat de Vlaamse Regering de schrijfwijze van de namen van de gemeenten en de deelgemeenten vaststelt) de namen van de gemeenten en de deelgemeenten vast te stellen zoals beoogd in een resolutie van het Vlaamse Parlement.

De Raad van State stelt dat de bevoegdheid tot het bepalen van de schrijfwijze van een naam niet meteen ook de bevoegdheid inhoudt om die naam zelf te bepalen of te wijzigen.

De namen van de gemeenten van het Vlaamse Gewest zijn op dit ogenblik bepaald op grond van de wet van 30 december 1975 houdende:

1° bekrachtiging van koninklijke besluiten, genomen in uitvoering van de wet van 23 juli 1971 betreffende de samenvoeging van gemeenten en de wijziging van hun grenzen;

2° afschaffing van de randfederaties opgericht door de wet van 23 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten.

Volgens de Raad van State kan de Vlaamse Regering dan ook de naam die krachtens deze wet aan elk van de gemeenten is gegeven, niet wijzigen. De Vlaamse Regering kan uitsluitend de schrijfwijze van de namen vastleggen. In zoverre het ontwerp van besluit nog slechts één naam – de Nederlandse – behoudt, stelt het niet slechts de schrijfwijze van de namen van de gemeenten vast, doch wijzigt het die namen. In die mate heeft het ontwerp geen rechtsgrond en kan het bijgevolg geen doorgang vinden.

De Raad van State stelt bijgevolg dat de wijziging van de naam van een gemeente niet aan de Vlaamse Regering maar aan de decreetgever toekomt, terwijl de Vlaamse decreetgever bovendien niet bevoegd is om de Franse naam van de gemeenten in het Nederlandse taalgebied die in de artikelen 7 en 8 van de gecoördineerde wetten op het gebruik in bestuurszaken zijn vermeld (d.w.z. de zes randgemeenten en de taalgrensgemeenten) op te heffen.

Na dit advies van de Raad van State heeft het Vlaamse Parlement geen initiatief meer genomen om voor de veertig Vlaamse gemeenten die in de bekrachtigingswet van 30 december 1975 ook een officiële Franse naam hebben een wijziging door te voeren. Dat betekent dat die gemeenten hun officiële Franse naam (vertaling) vastgesteld in de vermelde wet van 30 december 1975 (wet fusies van gemeenten) blijven behouden. Omgekeerd dragen een aantal gemeenten uit het Franse taalgebied in diezelfde wet een officiële Nederlandse naam (vertaling). (vb. Soignies-Zinnik, Tournai-Doornik, Lessines-Lessen, Mons-Bergen, Liège-Luik, Ath-Aat).

Wat de huidige klacht betreft, is de naam van de gemeente bepaald in artikel 263 van het koninklijk besluit van 17 september 1975 houdende samenvoeging van gemeenten en wijziging van hun grenzen, bekrachtigd bij vermelde wet van 30 december 1975.

Vermeld artikel 263, zoals bekendgemaakt in het Frans en het Nederlands in het Belgisch Staatsblad, luidt:

« Art. 263. § 1er. Les communes de Grez-Doiceau, Archennes, Biez, Bossut-Gottechain, et Nethen sont fusionnées en une nouvelle commune qui portera le nom de Grez-Doiceau.

§ 2. Est distraite de la nouvelle commune de Grez-doiceau et rattachée à la nouvelle commune de Beauvechain, la partie du territoire de l'ancienne commune de Bossut-Gottechain correspondant au hameau de Chabut. »

« Art. 263. § 1. De gemeenten Graven, Herken, Biez, Bossut-Gottechain en Nethen worden samengevoegd tot een nieuwe gemeente, genaamd Graven.

§ 2. Van de nieuwe gemeente Graven wordt afgescheiden en bij de nieuwe gemeente Bevekom gevoegd het gebiedsdeel van de vroegere gemeente Bossut-Gottechain overeenstemmend met het gehucht Chabut. »

De gemeente Grez-Doiceau heeft derhalve ook een officiële Nederlandse naam (vertaling) gekregen. Sinds de bekrachtigingswet van 30 december 1975 is hierin geen wijziging gekomen.

De aangeklaagde wegwijzers te Sint-Joris-Weert en de gedenkplaat van de Oud-strijders op het gemeentelijk kerkhof van Blanden zijn berichten en mededelingen aan het publiek in de zin van de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Overeenkomstig artikel 11, §1, eerste lid, van de SWT, stellen de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in het homogene Nederlandse taalgebied hun berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn uitsluitend in de taal van hun gebied, in casu het Nederlands.

Op de wegwijzers te Sint-Joris-Weert moet bijgevolg enkel de Nederlandse benaming "Graven" vermeld worden. De klacht is op dit punt ontvankelijk en gegrond.

Ook op het tweede punt is de klacht ontvankelijk en gegrond. Op de gedenkplaat van de Oud-strijders op het gemeentelijk kerkhof van de deelgemeente Blanden moet enkel de Nederlandstalige afkorting R.C.B.L. (Recruteringscentra van het Belgisch Leger) vermeld worden."

*
* *

De VCT, Nederlandse afdeling, bevestigt het bovenvermelde advies en acht de klacht ontvankelijk en gegrond maar achterhaald wat de wegwijzers betreft aangezien zij ondertussen zijn weggenomen.

Wat de gedenkplaat betreft neemt de NA nota van uw verklaring dat zij zal worden aangepast na ontvangst van de vereiste prijsoffertes.

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.

Met de meeste hoogachting,

[...]

[...]